

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2022
9. volební období

48.

USNESENÍ
výboru pro životní prostředí
z 9. schůze
dne 8. června 2022

k dokumentu EU: Zpráva Komise EP a Radě – Pokrok v oblasti konkurenceschopnosti
technologií čisté energie, COM(2021) 952 final, 13236/21

Po zpravodajské zprávě posl. Ing. Jany Krutákové a po rozpravě

výbor pro životní prostředí Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

- I. **bere na vědomí** zprávu Komise EP a Radě – Pokrok v oblasti konkurenceschopnosti technologií čisté energie, COM(2021) 952 final, 13236/21;
- II. **podporuje** stanovisko vlády, které je obsaženo v rámcové pozici;
- III. **pověřuje** předsedkyni výboru, aby o tomto usnesení informovala předsedu výboru pro evropské záležitosti.

Klára KOČMANOVÁ v. r.
ověřovatelka

Ing. Jana KRUTÁKOVÁ v. r.
zpravodajka a předsedkyně

Pokrok v oblasti konkurenceschopnosti technologií čisté energie

Informační podklad ke zprávě Pokrok v oblasti
konkurenceschopnosti technologií čisté energie

ZPRÁVA

Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě - Pokrok v
oblasti konkurenceschopnosti technologií čisté energie
COM(2021) 952 final, číslo Rady 13236/21

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
15. 12. 2021
- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 1. 2022 (1. kolo)
- **Procedura:**
Není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokument nelegislativní povahy, který nepodléhá schválení v Radě a Evropském parlamentu. Procedura je ukončena jeho přijetím a předložením těmto institucím.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Datované dnem 28. 3. 2022, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 29. 3. 2022 prostřednictvím systému ISAP.

- ***Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:***

Hodnocení z hlediska principu subsidiarity se neuplatní, jedná se o dokument informační povahy.

- ***Odůvodnění a předmět:***

Zpráva Komise [Pokrok v oblasti konkurenceschopnosti technologií čisté energie](#) (dále jen „zpráva“) sleduje současný a předpokládaný stav jednotlivých technologií v oblasti čisté energie a umožňuje pochopit, jak daný systém čisté energie přispívá k dosažení klimatické neutrality EU do roku 2050.

V pořadí druhá zpráva,¹ která se věnuje pokroku v oblasti konkurenceschopnosti čisté energie, je vydána na základě čl. 35 odst. 1 písm. m) [nařízení o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu](#) jako doprovodná zpráva ke [Zprávě o stavu energetické unie](#).

Sledování technologického pokroku v oblasti systému čisté energie má zásadní význam pro dosažení cílů EU v oblasti klimatu a energetiky do roku 2050. Komise v roce 2019 ve sdělení [Zelená dohoda pro Evropu](#) oznámila cíl do roku 2050 dosáhnout klimatické neutrality. Cíl snížení čistých emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o 55 % ve srovnání s úrovní z roku 1990 a cíl dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality byly následně kodifikovány v červnu roku 2021 v [Evropském právním rámci pro klima](#).

Komise následně 14. července 2021 představila balíček legislativních návrhů v oblasti klimatu (také nazývaný jako balíček Fit for 55) s cílem dosáhnout splnění snížení emisí skleníkových plynů v EU do roku 2030 o 55 % (oproti roku 1990).

[Balíček Fit for 55](#) se skládá z návrhů změn stávajících legislativních předpisů (které jsou nyní nastaveny na dosažení cíle snížení emisí o 40 % do roku 2030) i z návrhů úplně nových legislativních předpisů a několika doprovodných sdělení. Na balíček Fit for 55 navázala Komise v prosinci 2021 dalšími návrhy. Jedná se například o opatření pro trhy s vodíkem a dekarbonizovaným plynem ([nařízení](#) a [směrnice](#)), která mají vytvořit podmínky pro přechod z využívání fosilního zemního plynu na obnovitelné a nízkouhlíkové plyny, zejména biometan a vodík.

- ***Obsah a dopad:***

Nejprve se Komise věnuje **celkové konkurenceschopnosti odvětví čisté energie EU**. Shrnuje **nejnovější vývoj** (resp. nejnovější ve vztahu k datu vydání zprávy 26. 10. 2021); v tomto kontextu se věnuje dopadům koronavirové pandemie, možnostem lidského kapitálu a rozvoji dovedností. V souvislosti s rostoucími cenami energií Komise ve zprávě poukazuje na důležitost existence integrovaného a dobře fungujícího trhu s energií v EU.

Komise se dále obecně zabývá **trendy ve vývoji a inovacích**. Komise například poukazuje, že po hospodářské krizi v roce 2008 se veřejné investice do výzkumu a inovací na půl desetiletí snížily a známky oživení začaly vykazovat až po roce

1 První zpráva o pokroku v oblasti konkurenceschopnosti čisté energie byla zpráva COM(2020) 953 final, dostupná zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52020DC0953>

2016. Od té doby investovaly členské státy EU v průměru 3,5 miliardy EUR ročně, avšak tyto výdaje jsou stále nižší než výdaje zaznamenané před deseti lety.

Dále se Komise v této části **věnuje struktuře financování čistých technologií v EU**. Komise poukazuje na vzrůstající atraktivitu klimatických technologií pro investice rizikového kapitálu, ale zároveň zdůrazňuje, že klíčový význam pro odstranění rizika spojeného s vývojovou fází a pro zavádění nových technologií ve větším rozsahu mají vládní opatření s cílem dále stimulovat účast soukromého sektoru.

V další kapitole se pak již Komise konkrétně věnuje **jednotlivým klíčovým technologiím a řešením**. Mezi vybrané technologie patří větrná energie, solární fotovoltaika, tepelná čerpadla pro stavebnictví, baterie, výroba vodíku z obnovitelných zdrojů pomocí elektrolýzy, inteligentní sítě a paliva z obnovitelných zdrojů pro letectví a lodní dopravu. U každé z těchto technologií Komise provádí technologickou analýzu, dále analýzu hodnotového řetězce a analýzu globálního trhu.

Jako příklad lze uvést odvětví **solární fotovoltaiky**. Komise zde konstatuje, že toto odvětví zažívá velký růst díky zrychlenému vývoji technologií nebo zavádění rozsáhlých nízkonákladových výrobních zařízení. Komise dále konstatuje, že EU má celosvětové vedoucí postavení v řadě částí fotovoltaického hodnotového řetězce, například ve výrobě polykrystalického křemíku. Komise také poukazuje, že od roku 2016 se vzhledem k nárůstu instalací fotovoltaických systémů začal opět zvyšovat schodek obchodu EU v oblasti dovozu solárních modulů. Komise také zdůrazňuje důležitost energetických společenství, která umožní spotřebitelům aktivně se účastnit trhu s energiemi.

U **tepelných čerpadel** Komise uvádí, že výroba tepla pomocí tepelných čerpadel v EU v posledních pěti letech roste tempem 11,5 % ročně. Tento trend se bude dle Komise dále zvyšovat, protože elektrifikace vytápění bude klíčovým faktorem přispívajícím k cestě odvětví stavebnictví ke klimatické neutralitě. Komise dále například konstatuje, že **obnovitelný vodík** získávaný elektrolýzou vody má potenciál dekarbonizovat těžko elektrifikovatelná odvětví a odvětví, v nichž je obtížné snižovat emise, jako je průmysl a těžká nákladní doprava. Komise také mimo jiné poukazuje na vzrůstající trend zavádění technologií **inteligentních sítí** (automatizace distribuční sítě, inteligentní měření spotřeby, domácí systémy pro hospodaření s energií a inteligentní nabíjení elektromobilů). Komise dále například konstatuje, že **paliva z obnovitelných zdrojů** včetně vyspělých biopaliv a syntetických paliv z obnovitelných zdrojů představují jediné řešení dekarbonizace odvětví letecké a lodní dopravy v krátkodobém horizontu, které se vyskytuje na trhu.

V závěru Komise mimo jiné zdůrazňuje důležitost energetické nezávislosti a konstatuje, že pro její dosažení je důležité prosazovat opatření uvedená v Zelené dohodě pro Evropu a zvyšovat podíl čisté energie. Komise také poukazuje, že souběžně s podporou výzkumu a inovací a zaváděním čistých energetických řešení na trh musí EU zajistit spolehlivý, udržitelný a nenarušovaný přístup k surovinám, důležité je účinné využívání zdrojů, oběhovost a udržitelné získávání domácích vstupních materiálů.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda zprávu Komise vítá a konstatuje, že její obsah je dobrým přehledem pro oblast čistých technologií. Vláda poukazuje, že posilování energetické

nezávislosti, zejména na dovozech z nestabilních zemí, a budování kapacity v oblasti domácích, zejména obnovitelných, zdrojů, ještě více nabylo na významu po ruské invazi na Ukrajinu.

- ***Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:***
Zpráva byla dne 26. 10. 2021 předána Radě a Evropskému parlamentu.

Zpracovala Mgr. Tereza Gajdová, odborná konzultantka Parlamentního institutu Kanceláře PS PČR.